

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési tábla

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzór hirdetések alkuszorint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-dj minden külön beiktatásért 30 kr.

Külföldi fogalmak rólunk.

Csodálatos az, a mit a külföldön utazó magyar ember tapasztalhat, ha körültekint és oly körökkel érintkezik, amelyek a nemzetközi állapotokkal, a politikával foglalkozni szoktak.

Volt idő, midőn a magyar nemzet az egész világon a legnagyobb rokonszenvet költötte fel.

A magyar szabadság és függetlenség megtestesítőjét kitörő lelkesedéssel fogadta a két polgárosodott világrész népe, százezrek hallgatták lelkesülve, rajongva, mikép védi hazájának jogát, nemzetének hivatottságát: élni, virágozni és államot alkotni.

Ez időben a magyar név egyértelmű volt a világség és a szabadságszeretet eszméivel.

Később a magyar megalkudott és kezdett elterjedni az a hit, hogy megnyerte, a miért küzdött.

Hogy is lehetett volna ez másképp, mikép lehetett volna képzelhető, hogy egy nemzet, mely kész volt élethalálharcot vívni a függetlenségért és szabadságért, kibékült volna épen akkor, mikor elnyomója meg volt már törve, tehetetlenné volt már téve, kibékült volna épen ekkor, anélkül, hogy megkapta volna azt, a miért nemzeti életét rövid tizenhét évvel azelőtt kockára tette.

Elterjedt tehát a hit, hogy a magyar elérte célját, és minthogy az eredmény nem az volt, a mit hirdetett a magyar apostol, lassankint eszme-zavar támadt, és kezdte nem érteni többé senki, hogy tulajdonképpen mit akart a magyar mikor élethalálharcát vívta?

De azt sem tudta jól megérteni a külföldi közvélemény, hogy tulajdonképpen mit vívott ki a magyar?

Hallanak magyar kormányról, magyar miniszterekről és a külföld még sem ismer más, mint osztrák császárt. Ez a cím uralkodónknak a világ közvéleményében; e címmel nevezi meg minden művelt ember, az egész világ, ha róla beszél. Hivatalosan más cím lehet és van, de a világ közvéleménye előtt osztrák császár, egész röviden és semmi más.

Milyen állapotban lehet tehát az a Magyarország, mit vívott ki, mivel elégedett meg, mily viszonyban lehet Ausztriával; hogy lehet állam, ha az államok társaságából teljesen hiányzik?

Valljuk be, hogy e kérdések meg lehetős jogosultak; valljuk be, hogy nem lehet könnyű megérteni azt, hogy mikép állam egy oly ország, a melynek

országgyűlése képviselőket küld egy másik gyűlésbe, és ebbe képviselőket küldenek más országok is, azért, hogy két külön szobában, de egyértelműleg intézzék el az állami életnek sarkalatos ügyeit.

Delegáció? — Szép név! Valósággal genialis találmány! De e két szobában ülő gyülekezet annyira úgy néz ki, mintha az egységes állam országgyűlése lenne, hogy nem könnyen érti meg a világ azt, hogy miért nem könnyen érti meg a világ azt, hogy miért nem országgyűlés, hanem delegáció ez a különös módozatokkal megválasztott képviselőknek gyülekezete; vajjon nem egy komplikált választási törvénnyel megalkotott parlament-e, melyben a monarchia minden országai képviselve vannak? Ezt kérdi a külföldi ember, s e kérdésre felelni fáj a magyar szívnek!

Mindezt tekintve, mióta gróf Andrássy közös külügyminiszterré lett, az a téves fogalom terjedt el, hogy tulajdonképpen a magyar egyesült az osztrákkal és abszorbeálta az osztrákot. Hogy is ne? Magyar kérdés nem létezik többé; az ország megalkudott, világszerte beszélnek egy magyar miniszterium létezéséről, távsürgönyök jelzik a magyar parlament határozatait, gróf Andrássy magyar ember volt és aranyos magyar ruhában reprezentálta az egész birodalmat.

Sokszor volt alkalmam magyarázgatni, még hontalan koromban is, hogy milyen a mostani állapot és mit akartak azok, kik életüket tették kockára a magyar ujraszületés korszakában.

Magyarázataim többnyire olynemű eredményt értek el, mint Pulszky Ferencz Londonban, midőn sűrűn cizmezték gróf Pulszkynek. Egyszer Pulszky hosszasan megmagyarázta egy előkelő államférfinak, hogy ő nem gróf, de magyar nemes és hogy mi a különbség a kettő között; a hosszas magyarázatra azt válaszolta az angol »igen, most érttem gróf Pulszky« (yes, I understand, count Pulszky).

Ilyenformán szokták megérteni azokat a magyarázatokat is, melyeket az ember hazánk helyzetéről kockáztat a külföldön.

Most, hogy hazajöttem és tudja a világ, hogy hazajöttem, még több alkalmam van magyarázatokkal szolgálni, de az eredmény mindig ugyanaz, — mint Pulszky Ferencz magyarázatác.

Bár kellemetlen dolog magányosokra és nemzetekre nézve egyaránt az, ha helyzetük nem tiszta, még sem ez az

ekvivokális helyzet bántja a magyar embert leginkább a külföldön.

Nem az bántja, hogy azt hiszik, hogy ő parancsol az osztráknak, míg tényleg nagyon is ellenkezően áll, de az bántja, hogy senki sem beszél a magyar függetlenségről többé, sőt azzal kedveskednek az embernek, hogy Magyarország befolyása döntő a birodalomban, Magyarország anektálta Ausztriát; a két állam tényleges összeolvadását konstatálják tehát e kedveskedéssel, melylyel hizelegni akarnak és nem tudják mennyire fáj e hizelegés a magyar honfiszivnek!

E mellett az is bántja, az is bosszantja az embert, — hogy a magyar megszűnt úgy állni a világ előtt, mint szabadságharczó s a szabadságharczó rajongó nemzet, de úgy áll, mint oly nemzet, mely elnyomja saját földén a másnyelvű nemzetiségeket.

Ilyen eszmét terjesztenek hitetlen kitarással és ügyességgel a világ sajtójában évtizedek óta a nemzetiségi izgatók ráfogásaik, légből kapott rágalmak, csep-penként folyvást hullván a közvéleményre, rést nyitottak az igazságtalan fogalomnak.

Az amerikai Egyesült-Államokban minden hivatalos ténykedésnek angolul kell lenni, hivatalosan csak angolul lehet érintkezni, pedig New-York (népesség tekintetében) a világ második német városa,

Ezért senkisék vádolja az Egyesült-Államokat azzal, hogy elnyomók az idegen ajkuakkal szemben.

A magyar pedig, bár egy ezredéven át fennállni engedte az idegen ajku nemzetiségeket, elfogadta nyelvüket hivatalos ténykedéseknél, megengedte fejlődésüket, meg adta nekik mind azt a jogot, melylyel önmaga birt, azért a magyar mégis elnyomó!

Ide módosult az a felfogás, mely az ötvenes és hatvanas években a magyarról világszerte létezett, mint szabadság- és igazságszerető nemzetről.

Hiába magyarázza most az ember, hogy a magyar senkit sem nyom el; hiába fejtegeti, hogy annyira ment türelmességünk, hogy egész országgrészünket hagyjuk elragadni az országtól a betelepítő által, mint például az egykori Szlavóniát a betelepítő horvátok által, kik a török uralom alá került Horvátországból menekülve, új hazát kaptak, és a régiek nevét átvitték az ujra, Szlavónia neve pedig áttolatott a magyar Pozsega, Szerém, Valkó és Verőcze vármegyékre.

Mely ország mutatott ennyi elnézést menekülők és betelepedők iránt.

Hiába magyarázza az ember, hogy az idegen nyelvű nemzetiségek többnyire bevándorlott, betelepedett vagy betelepített népek.

Igy az erdélyi és felső-magyarországi németek a XII-ik században; a közép- és alsómagyarországiak a XVII-ik században telepítették közibéik.

Az oláhok Tráziából és Macedóniából a XIII-ik század óta szivárogtak be Erdély hegyeire és onnan a völgyekbe s a törökök kiűzése után a Tisza-Maros szögébe is eljutottak.

A honfoglalás korában a felvidéken lakó szlovének beleolvadtak a magyarságba és a mai tótság a husszita háborúk után szivárgott be Cseh-, Morva- és Gácsországból.

A ruthének csak a XIV-ik században telepedtek Munkács vidékére.

Mindezek tehát bevándorlók.

Mit mondanának az amerikai Egyesült Államok, ha a bevándorló különböző nemzetiségű elemek ott nem elégednének meg azzal, hogy az amerikai polgárok jogait élvezik egyformán a bensülöttekkel, hanem e mellett különös jogokat követelnének nyelvük és nemzetiségük szempontjából?

Nem tartaná ezt egyszerű képtelenségnek minden amerikai polgár — és mi, nem csak hogy nem tartjuk képtelenségnek, de tőrjük, szívesen, szívvel-nyelven, testvériesen tőrjük; mégis mi vagyunk az elnyomók, mi állunk a világ előtt e hirben azt a rágalmat is kell czáfolgatnunk akkor, mikor magyarázgatni és megértetni igyekszünk azt, hogy mit akart egykor a magyar és mivel elégedett meg most?

Kossuth Ferencz.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Imádkozom.

Ha jó anyám sötét sirját tekintve,
Emlékinek zokogva áldozom:
A hantot friss virágokkal behintve,
E drága sir fölött imádkozom.
S buzgó imám ha szárnyain repülhet
A tiszta légbe föl, csak fölfelé:
Fölzaklatott szívemre száll enyhület
Jó Istenét az árva föllelé!

Ha szende nóm, az én szívem szerelme
Féjét lehajtja mint beteg virág!
E drága kincsét felteve átölelve,
Elmondom érte a legszebb imát.
S úgy érzem, eloszlik a borulat
Enyhítve köny ragyog szemünk egén
És boldogan a szív öröme gyulad
Vigan mosolyg reám a szép remény!

Ha égi háboru dühöng sokáig,
Megrázva rémesen kicsiny lakom:
E nagy csatába bár villám világít
Biztat hitem! ez égi csillagom
S e mint imám szárnyát kibontva gyorsan,
Erőt könyörg a rémes éjszakán:

A jegybank legújabb propositiói.
Nem tudjuk ugyan, hogy 24 óra múlva nem kelle „legeslegújabb” propositiókról beszámolnunk, de azért — bécsi értesülések alapján — mégis ide igtatjuk, hogy a jegybank „legújabb” mit igényel a két kormánytól. Ezek az igények a következők: A bank töröl 15 millió forintot Ausztriának 80 millió adósságából és ezenkívül a l a p t ő k é j é t 15 millió forinttal feleml i. Az erre való szükséglet fedezésére a 30 millió forintot a tartalékalapból akarja kivenni. A tiszta nyereségből mindenekelőtt 4 százalékot a részvényesek kapjanak és tizszázalékos kvóta jusson a tartalék- és penzióalapra. Ami marad, az egyenlő részben osztassék meg egyrészt a bank, másrészt a két állam között. Ha azonban az összes nyereség meghaladja a hat százalékot, akkor a felosztandó maradéknyereség kétharmad része az államoké és egy harmada a banké legyen. Végül pedig Ausztria 80 millió adósságából r ö g t ö n f i z e s s e n e k v i s s z a 30 millió t. Ezek az új igények a bank 1895. évi mérlegnek alapján számítva a banknak évi 5,5 milliót juttatnának, míg a régebbi propositiók csak 4,8 milliót; ellenben a két állam része s e d é s e 1,3 millióra szállna le, az előbbi 2,2 millióról. — A bank részvényeseinek zsebébe folyó osztalék viszont 31,80 forintról (5,3 százalék) 36,64 forintra (6,10 százalékra) emelkednék. — Valóban, csinos propositiók.

Hazatérés. B á n f f y Dezső báró miniszterelnök tegnap este Berlin és B é c s e n keresztül Budapestre érkezett. — D á n i e l Ernő ker. miniszter ma tér vissza balaton-fürredi fürdőzéséből, különben pedig a hét végére a kormány összes tagjai Budapestre lesznek, hogy a jövő évi költségvetést tárgyaló miniszteri tanácskozásokról részt vegyenek.

Vállyi János utódja. A budapesti lapok debreczeni kormánypárti forrásokból inspirálva e cím alatt forgalomba igyekeznek hozni a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgondnoki állásának betöltésére H o r t h y István egyházm. gondnok, főrendiházi tagot s önkéntelenül úgy tüntetik fel a dolgot, mintha H o r t h y személyében az egyházkerület már

megállapodott volna. Hiszen ez lehet valakinek egyéni nézete, azt azonban ó méltósága minden tekintetben általunk is elismert érdemei mellett ki kell jelentenünk, hogy ilyen megalapodásról, avagy akár hivatalos jelölésről az egyházkerület kebelében mit sem tudnak, mivel erről azokban a körökben, amelyekre a dolog tartozik, t. i. a presbiteriumok gyűlésein eddig még szó sem lehetett. Ennyit az igazság konstatálása czéljából.

A magyar közművelődési egyletek története.

Irta: Sándor József

az E. M. K. E. tb. alelnök-főtájkára.

A közművelődési egyesületek keletkezése hazánkban egyidejű ujjabkori alkotmányos életünk kezdetével. Az 1848. évi ujjaszületés és illetve az 1867. évi kiegyezés után közművelődési, népnevelési, népművelődési egyesületek alakítására maga első kultuszminiszterünk, báró Eötvös József adta meg a jelt. 1867. július 3-án kelt szövegében, melyben reámutatva az állami erőnek egymagában mindig elégtelen voltára és éppen azért az öntevékenység szükségére; állam, egyház és község mellett egyesületi, társulati iskolák szervezésére is hívta fel az ország figyelmét. Mert a »jogegyenlőség — ugymond — mindaddig pusztá szó, sőt bizonyos körülmények közt csak nagy veszély marad, míg a nemzet azon osztályai, melyek politikai jogokkal ruháztattak föl, az azoknak gyakorlására megkivántató műveltséggel nem bírnak.» Ezt pedig elérni csak vállvetett erővel, a népnevelés és közművelődés minden irányu buzgó fölkarolásával lehet.

Kivételesen ugyan már 1831-ben alakult hazánkban a maig is fennálló Nógrádmegyei nemzeti intézet, a népiskolákban és a népközt a magyar nyelv terjesztése és a hazafias szellem felkarolása föladataival; felekezeti téren már 1848-ban jött létre a róm. kath. Szent-István társulat, inkább egyházi irodalmi — de azért hazafias — színezettel és már 1861-ben megalakult a Szent-László társulat, a Moldva Oláhországban élő róm. kath. magyarok egyházi és iskolai szükségletei pótlása

Lecsöndesül a szív, az ég se harsan
Az alkotónak egy szelid szaván.

Ha zug a tenger és siró harangszó
Száll kongva-bongva völgyön ormon át;
A népre nézve ez hiába hangzó
Csöndes fohászt az égre nem bocsát,
Ha én megyek templomba nagy sietve
Buzgón imára kulcsolom kezem:
S minthogy ha szállna béke tört szívembe
Remény, vigasztalás, — úgy érzem!

Ha szép hazám fölött a népek árja
Csatáz miként a harczi mennydörej:
E drága föld aránykeblét kitarja
Vér, gyilkolás van távol és közel
A népek Istenet jajongva kérem,
Ki ha csapást, áldást is osztogat,
Vonul a vész, s látok a rónatéren
Szabad hazát, szabad polgárokat!

Ha majd e földi harciba összetörve
Csénd nyugalom után kívánczozom:
Én mielőtt elválnék örökre,
A bűnbocsánatért imádkozom.
S érzem — ha már szerettim átöleltem
Hi fölfelé egy édes hang,
Eláll a szív . . . s atyám keblére lelkem
Repül, miként a hófehér galamb!

Szuhay Benedek.

A mi Flóránk.

— Irta: Arnold Hans. —

A »Debreczen« számára fordította:

Dr. Kósa Zsigmondné.

Egy vasárnap borzasztó csunya idő volt
azonfelül Flórát ismét a „mah” folytogatta
igy otthon maradtak. Mi azt hittük össze
kocczant választottjával, de nem úgy volt.

A mesékben a szellemeket rendszeren illet
árak előzik meg, itt azonban borzasztó bü-
zös pipa füst áru'ta el Scholtz jelenlétét. A
konyhából kiszivárgott és lassanként betölté
az egész lakást. A gyerekek azokat lelemény-
ségükkel rögtön kitalálták a füst okát, nehe-
zen fékezhető örömdiadallal nyomultak a
konyhához vezető folyosóba, egymást taszigál-
ták, míg a konyha ajtóhoz értek, sikongatva
vonultak vissza amint az kinyílt, végül visitva
kiabálva egymást lökdösve rohantak a lakó
szobába.

„Scholtz! itt van Láttuk!”

A háziasszony maga is kiyáncsi volt
»mondjátok meg Flórának hozza be» paran-
csolá,

Néhány percz múlva be is jött Flóra,
de első pillanatra azt hittük, maga van. Csak
tüzetesebb vizsgálat után fedeztünk fel árnyé-

czéljával: nagyobb számban azonban csak a báró Eötvös József felhívására indulnak meg a közoktatást különösen szem előtt tartó népnevelési, népművelődési egyesületek, melyek közül egy pár, átváltozott alakban, maig is folytatja működését. Így például tavaly tartotta 25 éves ünnepi közgyűlését — az E. M. K. E. közgyűléssel egyidejűleg és annak 10 éves jubileumával kapcsolatban — az Udvarhelymezei és 1884-ben alakult át újabb programmal, az 1877-ben létrejött Bihar megyei népnevelési egyesület. Az egyesületek ezredévi kiállításában egy pár erekye vesz részt az 1867-ben alakult és időközben megszűnt Aradi népművelődési egyesület, melyhez Kossuth Lajos is levelet intézett volt Turinból, lényegében az Eötvös-fele felfogást hangsúlyozva, hogy t. i. a nép ugyanis mint ember és ugyanis mint polgár, csak akkor válhatik sorsának mesterévé, ha a jogegyenlőséget melylyel a törvény felruházta, a közművelődés s értelemszerűen által gyakorlati érvényre is juttatja.

E népnevelési és népművelődési egyesületek különben egyelőre nem annyira önálló alkotások létrehozására, mint inkább már létező népnevelési intézmények hiányai pótlására, iskolák látogatására, általán az iskolaügy lelkes felkarolására törekedtek.

A maiakhoz átmenetként szolgáló egyesületekül tekinthetők: az 1870-ik évben Türr tábornok kezdeményezésére létrejött Országos (jelenleg Budapesti) Népoktatási kör, melynek alakuló közgyűlésén jelen volt Deák Ferenc is; az 1875-ben, a székely kivándorlás megakadályozása programjával megindult Székely művelődési és közgazdasági egyesület; de még inkább az 1877-ben Szathmáry György és társai által megindított Hunyad megyei mozgalom, mely a »Hunyadi Album« kiadásával és a nemzet figyelmének hazafias irányban felfrissítésével a népnevelés ügye társadalmi felkarolására újabb lökést adott. Közben egyes fontosabb helyeken magyar társadalom teremtése és hazafias közszellem létrehozása foladtával, mint uttörő és illetve kiegészítő társulások idezámitandók: az 1874-ben létrejött Pozsonyi Toldy-kör, az 1877-ben Frankenburg Adolf kezdeményezte Soproni irodalmi és művészeti kör és az 1878-ban Berzeviczy Albert indítványára és fáradozásával keletkezett Eperjesi Széchenyikör, mely két utóbbi ma már félig népnevelési egyesület is.

Fejlődő nemzeti életünkkel a 80-as évek elején tömegesen indulnak meg a voltaképpeni jelenlegi közművelődési egyesületek, melyek különböző cím és név alatt ma már mintegy negyvenre szaporodva és némelyik számos fiókkal egy-egy országrészt foglalva magában, a közoktatásnak a magyar állameszme és nyelv terjesztésével való összekapcsolása által a népnevelés ügyének még termékenyebb és hatalmasabb munkáira váltak, mint elődeik.

Mindjárt 1880-ban jön létre a Körmöcsbányai magyar-egyelet és az Aradi Kölcseyegyesület. 1881-ben — Bánó Józseffel élén a Magyarorságot és népnevelést Sáros megyében terjesztő egyesület, mely országos fülhivással vidékenként hasonló egyesületek szervezésére szólítja föl a nemzetet, mig nem két év előtt az Eperjesi Széchenyi-körrel egyesült. Ugyanakkor alakult a Központi népmagyarosító-társaság Budapesten, mely a nemzeti mozgalmat kiegészítő irányánál fogva itt megemlíthető. Az 1882-dik évben jönnek létre; a Szatmár megyei Széchenyi-társulat, Kovács Lajos Széchenyi István gróf egykori államtitkárjának munkájával, mely egyesület számára Károlyi István gróf indítványára először szavazták meg a vármegyei pótdót; Libertiny Gusztáv kezdesére — Grünwald Béla szellemében — az országnak nagyságra nézve második ilyenmü egyesülete, a Felvidéki magyar közművelődési egyesület; továbbá a Temesvári magyar nyelv-terjesztő egyesület és az Oraviczi Arany-kör. A következő 1883. évben alakultak a Pozsonyi és a Bereg megyei magyar közművelődési egyesületek; a Magyar nyelvet és népnevelést Zemplén megyében terjesztő és a Csángó magyar egyesület. 1884-ben a fővárosi sajtó buzgó támogatásával, Gerlőczy Károly kezdesére és maig vezetése alatt keletkezik az igen virágzó és sokban vezető, előbb Budapesti, jelenleg Országos Magyar Iskolai-egyesület; közművelődési, jellegű veszt — Sipos Orbán fáradozásával a Bihar megyei népnevelési egyesület és alakul a Szilágymegyei Wesselényi-egyesület. Végre a következő 1885. év április 12-én — főleg Bartha Miklós hírlapi szorgalmazására — országos érdekű közepette megszületett Kolozsvárt az Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület, csakhamar az ország első és legnagyobb ilyenmü társulása, mely neve kezdőbetűinek egybevonásával ma már országiszerte,

röviden csak mint Emke és E. M. K. E. ismeretes.

Ugyanezen évben indulnak meg külön-külön a Torontal, Gömör, és Máramaros megyei magyar közművelődési egyesületek, az első az 1875-ben létesült magyar olvasókörből alakulva át; nemkülönben a Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő-egyesülete. A következő 1886. évben szervezi magát jelen alakjában a hazafias szellemű Magyarországi tót közművelődési egyesület, melynek első titkára Zsilinszky Mihály; a Pancsovai Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő-egyesület és az Irányi Dániel által megindított, kiegészítő jellegű fogva részben szintén népoktatási, népnevelési irányú Országos erkölcsnemesítő egyesület. Az 1877. év alkotásai: a közelebről megszünt Abauj-tornamegyei és kassai, valamint a munkás, kis Orsovai magyar közművelődési egyesület, 1890-ben Beksics Gusztáv lelkesítésére létesül a Dunántúli közművelődési egyesület, ma már harmadik a sorban; 1891-ben Budapesten a Magyar-egyesület és Kolozsvárt az E. M. K. E.-ből, a helyzeténél fogva részben szintén közművelődési jellegű Erdélyrészi Kárpát-egyesület, ma már röviden ez csak: Eke, E. K. E. 1891-ben alakul a Rákosi közművelődési és jötekonysági egyesület; 1893-ban a Muraszombati járási magyarosító és közművelődési szakosztály; és végül a közeli 1895. évben jött létre a 12 évvel előbb alakult Régészeti és művelődéstörténelmi egyesület átváltozásából: a Békésvármegyei közművelődési egyesület.

Ev. ref. presbiteri közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 12.

Az egyházi hivatal tanácsstermékén tegnap d. u. 4 órakor presbiteri gyűlés volt összehívva, melynek tárgyait a szép számmal egybegyűlt tagok élénk érdeklődéssel viselkedtek.

Napi rendelött örömmel hozta a gyűlés tudomására az elnök Simonyi Imre főgondnok azon fölemelő kitüntetését, mely Némethy Lajos lelkész érte nemességreméltetése követtékében.

és a személyének adózott bókokat, tömjénezést leereszkedő nyájassággal fogadta.

Egyelőre nem igen beszélünk, mely csend honolt a szobában, mint az ily vegyes társaságokban gyakran elfordul.

A chocladát némán, barátságos arccal ittuk meg, sőt még a bornál sem élénkült meg a kedélyek. Csak a boldog vőlegény lepte meg a társaságot, sőt azt hiszem saját magát is azzal, hogy egész indokolatlanul keserű könyvekben tört ki.

Maig se tudjuk, a bor hatása volt-e, vagy megijedt óriási boldogságtól.

A gyerekek felbátorítva példától — nevetés és sírás ragadós — szintén ordítani kezdtek, mert immár közelgett az óra, melyben Flórjukat elvesztik.

A menyasszony a következő emlékezetes szavakkal csittította őket:

— Sohse sirjatok gyerekek, nem tudja az ember, mi történhet! A jó Isten egytkünket el is szólíthat — és akkor visszajövök hozzátok! Ugy-e Scholtz?

Természetesnek találtuk, hogy a vőlegény ily vig perspectiva láttára nem bujt ki bőrből örömben, sőt nagy mérsékeltlen felelő majd meglátjuk!

kában egy iczi-piczi, nagyon éhesnek látszó emberkét, körülbelül másfél fejjel kisebb, mint óriási választótija, és a mint látszott, nem igen találta bele magát helyzetébe.

Flóra sajtáságos gyöngédséggel előtérbe tolt Scholtzt. Azt hittük, itt is oly bókot csap, mintha el akarna bennünket kaparni, de csalódtunk, úgy látszik, ezt a fegyverét csak akkor használta, mikor hódítani kívánt. Némán, zavarodottan mosolygott, meglátszott rajta, mennyire megkönnyebbült, mikor ajánlotta magát. A gyerekek »Flóra sétatálcájának« nevezték el, csakugyan meglepően hasonlított is egy ilyenhez, mikor óriási választótijával vasárnaponként sétálni ment. A mint előre láttuk, Flóra felmondott, mert ugymond rövid idő múlva férjhez megy. Tekintve, hogy a fiatal ember negyvennyolcz éves volt, és Flóra se volt — mondjuk sokkal fiatalabb, nem volt elfogadható ok, a miért a kettő csepp fiatalságát elpuffogassa. Az esküvőt egy közeli napra tűzték ki.

A gyerekek könnyei elapadtak, midőn megtudták, hogy az esküvő nálunk lesz és az összes fiatalság részt vehet benne.

Flóra a legnagyobb buzgósággal rendezkedett. A csuf csipkét függönyökre használta fel, egy-egy csekélysggel mi is hozzájárultunk az új háztartás berendezéséhez. Flóra végül

még egy zongorát is vett, árverésen három forintért kapta meg, képzelhető, milyen hangja lehetett annak. A háziasszony össze csapta kezzeit: De Flóra, mire való magának ez a zongora?

Ha másra nem jó, asztalnak használom! volt a nyugodt válasz és ez ellen nem is lehetett senkinek se kifogása. Az esküvő fényes volt, sőt váratlan csattanós véget ért, melyet olvasóim előtt el nem hallgathatok.

A nagy nap május havában volt, Scholtz megkoczkasztatta szerényen, jó volna egy kis kirándulást tenni.

— Igen szép volna zöld fák alatt ábrándozni, — mondá a gyöngéd menyasszony — majd adok neki ábrándokat. Itthon maradunk és chocladát iszunk.

Megjegyzendő, hogy Flóra chocolate helyett mindig chocladát, mayonaise helyett majamást stb. mondott.

A diszebédén tehát chocladát ittunk. Flóra egy porhanyós tésztát készített, mely különösen jól sikerült neki.

A háziur a chocladát még néhány üveg borral megtoldotta. Mindnyájan, a gyerekek, házmesterék, Scholtz néhány collegája körülültük a diszesen megterített asztal. Flóra természetesen — saját szavai szerint — ismét a legszebb menyasszony volt, kit valaha látott

Beszéde a következő volt:

Mielőtt a mai napon kitűzött ügyek tárgyalásába bocsátkoznánk, nem mulaszthatom el azon szép kitüntetést fölemlíteni, melyben ev. ref. egyházunk egyik érdemes lelképásztora legfensőbb helyről részesült.

Ugyanis a hivatalos Budapesti Közlöny 1896. júl. 21-én megjelent lapjában foglalt közlemény szerint: „Ő császári és apostoli királyi felsége Ischben 1896. júl. 5-én kelt legfensőbb rendeletével Némethy Lajos debreczeni ev. ref. lelkésznek és törvényes utadójának az egyházi és tanügyi téren szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességét, az újfalusi előnévvel díjmentesen adományozni méltóztatott.”

Örömmel említem meg ezen tény, mert megvagyok győződve, hogy nagytiszteletű ur hosszú és terhes hivatali pályáján szerzett, tudva levő érdemeinél fogva ezen szép és ritka kitüntetést valóban megérdemelte, és mert koronás királyunknak ezen kegyes elhatározása által az egyetemes ev. ref. egyház, közvetlenül egyházunk is meglelt tisztelve.

A midőn ezek után nagytiszteletű urai presbitertársaim nevében is szívből üdvözlöm és még számos boldog évet kívánok elérnie, — egyszersmind kérem a nagytiszteletű s tek. presbiteri közgyűlést, hogy érdemes lelkészünk legfensőbb helyről lett kitüntetését jegyzőkönyvében megörökíteni s erről nagytiszteletű urat érdemeinek elismerésül és emlékül jegyzőkönyvi kivonatban értesíteni méltóztassék.

Az ősz lelkész érdemeit ecse elt polgármesteri szavak után látható megindulással, meghatva állott föl Némethy Lajos és könnyes szemmel jelentette ki, hogy sohasem kereste a kitüntetést s ebben, mely most a királyi trónról jön, kiváló része van a főgondnoknak is, jobbágyi hódolattal elfogadja a kitüntetést s örül annak, hogy ő felsége boldogító uralkodása alatt leomlanak azon válszfalak, melyek eddig a különböző hitfelekezetek között fenn állottak.

Némethy Lajos megható beszéde után egyhangulag elfogadta a gyűlés a főgondnok indítványát, mely szerint:

A presbiteri közgyűlés áthatva ő cs. és apostoli kir. felsége kegyelmességétől, mely szerint nagyt. Némethy Lajos lelkészünk kitüntetését által az egyetemes ev. ref. egyházat, különösen egyházunkat is megtisz-

telni méltóztatott, főgondnoknak lelkes éljenzéssel fogadta indítványát egyhangulag magáévá teszi s azt szerencsekívánatának kifejezése mellett jegyzőkönyvében megörökíteni s erről nagyt. Némethy Lajos lelkész urat érdemei elismerésül s emlékül jegyzőkönyvi kivonatban értesíteni rendeli.

Ezután jelentette be Jeney Miklós h. főjegyző, előadó azt a nagy veszteséget, mely a hazát, az egész ev. ref. egyházat s legfájdalmasabban a tiszántáli egyházkezületet érte Vállai János a függetl. és val. eszmék bajnoka halála következtében s jelentést tett továbbá azon intézkedésekről is, melyeket a presbiteri értekezlet már foganatosított.

A presbitérium jóváhagyta az összes intézkedéseket s ezután megilletődéssel hallgatta végig azon részvétírat tervezetét, melyet Jeney Miklós előadó fogalmazott és terjesztett elő.

A megboldogult fényes érdemeit s vallási és függetlenségi eszmék diadalra jutása után esengett lelket minden sorában visszatükröző, igazi magyarsággal s emelkedéssel megírott irat fölvásárlása után Márk Endre ügyvéd állott föl s a szabadon, függetlenül papírra vetett részvétírat ellen emelt szót, melyben mint mondá, a keresetlen egyszerűség helyett dagályosságot talált, beburkolt beszédéből a közgyűlés minden egyes tagja kikérte, azon ki nem jelentett obáját, hogy csak csupán Kossuth nagy nevének behozatalát szeretné törölni, mely szerinte talán egyedül okozta a különben kitűnően megfogalmazott irat dagályosságát.

Balog Ferencz lélekhez szóló szavakkal szól a részvétírhoz s kijelenti, hogy alapul elfogadja s indítványozza, hogy a szöveg végleges megállapításával a két elnök: Simonffy Imre Némethy Lajos és Dicsoffy József bizassanak meg.

Ez után Kiss Áron átiratát olvassa előadó az egyházk. tanügyi bizottságba három lelkész és három presbiteri küldés iránt.

Kertész János ajánlatára: Kiss Albert, Kóth Kálmán, Mitrovics Gyula lelkészek, világi részről pedig: Simonffy Imre főgondnok (hivatalból), Somogyi Pál főjegyző és Szina Gyula a gazd. szakh. elnöke.

Mint fontos esetről szólunk még a központi minta elemi iskola ügyében hozott ha-

tározatról, melynek értelmében öt tagu bizottságot választottak, melyik aztán hivatva lesz ezt a nagy fontosságú ügyet végleg elintézni. A bizottság tagjai: Némethy Lajos, Dicsoffy József, Somogyi Pál, Szina Gyula és Szikszai Szabolcs László.

A többi fontosabb előfordult ügyekről napi hireink között számolunk be.

A végig érdeklődés mellett tartott presbiteri közgyűlés fél 7 órakor ért véget.

Ujdonságok.

* **A király születés napja.** Mindég ünnepe volt a magyarnak, ha a királyának öröme volt, avagy ünnepre készült. Különösen így van ez Ferencz József megkoronázása óta, a ki e tényével valóságoslag hozzáferrött a nemzet szívéhez. Harmincz esztendeje folyton imádkozik életéért a magyar nemzet augusztus 18-án, születésének évfordulóján. Az idén, a koronázás óta immár a harminczadik, évfordulón kettős a magyarnemzetnek az öt hálára öztűző öröme a király születése napján, nevezetesen örül a koronát s viselőjét tekintve egyaránt. Az ezredvi ünnepek részévé ávatja ugyanis ez évfordulót a hagyományos szokás s azoknak keretébe illeszkedve fényesebb teszi az eddigieknél már magában is, azonban Ferencz József épen az idén, az ezredv alkalmából tanusított fejedelmi magatartásával kétszeresen kivitel magának a magyar nemzet szívből jövő örömet és hálamáját születésének 66-ik évfordulója alkalmából. — Debreczenben is fényesebben fogják megülni az idén e napot, mint az előbbi éveken, ugyanis mint értesülünk délelőtt háládó istenitisztelek lesznek az összes felekezetek temglomaiban. A hatóságok, amelyeknek tegnap küldte szét a meghívókat az ünnepélyre Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, a városháza nagytérmeiben való gyülekezés után testületileg vonulnak 8 órakor az ev. ref. nagyt. templomban ahol valószínűleg Mitrovics Gyula lelkész mond imát a királyért. Onnan a r. kath. templomban tartandó ünnepi misére mennek a hatóságok. — Ezenkívül még a debreczeni autonom orthodox izr. hitközség is „pástiközi” templomában reggeli 7 ó. ünnepélyes háládó istenitiszteleket tart melyre a művelt városi közönséget is meghívta. A debreczeni izraelita hitközség előljárósága reggeli 7 órakor a Szt.-Anna-utcza izr. templomban háládó istenitiszteleket tart, miről a t. hitközségi tagokat lapunk utján is azzal a kérelemmel értesíti, hogy ez ünnepélyes istenitisztelekre minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Ferencz József király születésnapja alkalmából e hó 18-án, a potsdami új palotában lakoma lesz melyre — mint Berlinből táviratozzák — Vilmos császár az osztrák-magyar nagykövetség tagját is meghívta.

* **Jeney József** egyházmegyei pénztárnok újabb 4 heti szabadságot kért és nyert a tegnapi presb. gyűlésen s továbbra is Hódy Béla, az egyház-iroda vezetője és levéltárnoka bizatott meg.

* **Pályázat az újonnan szervezett tanítói állásra.** A tegnapi presbiteri gyűlésen élénk eszmecsere folyt az újonnan szervezett tanítói állások betöltése tárgyában. Szó volt arról, hogy pályázathirdetés nélkül ismert debreczeni tanítók hivassanak meg egyenesen s különösen ajánlták Szentjóby K. tanítót az egyik állomás betöltésére, ki magyarságának lett áldozata s úgy került Debreczenbe

Kövéd meredtünk Flóra ezen váratlan pohárköszöntője hallatára, az általános csendben asztalt bontottunk.

Mikor azután Flóra kis urával elvitorlázott, önkénytelen a gyermekvers jutott eszünkbe: Kicsi kakas kicsi kakas, mi lesz véled?

Néhány héttel később Flóra levelező lappon a gyerekeket ünnepélyesen kávéra hívta meg. Az izgatottság az apróságok között nagy volt. Kolbász- vajzemlyével megrakva bocsátottuk el őket, nehogy Scholtzék fiatal háztartását tömeges megjelenésükkel tönkre tegyék. Későn érkeztek haza, a délután elbájoalta őket.

Scholtzék nál nagyszerűen mulattak.

A zongora csakugyan asztallá degradás tartott, ott itták a kávé. Flóra rémségemennyiségű porhanyós tésztát készített, és Scholtz, ki meg volt a legnagyobb előzékenységgel fogadta őket.

És a mi legszebb referált a gimnásista Flóra fél attól a Scholtztól. Scholtz úgy kommandirozza mint egy őrmester; mikor elmerünk a papucsait húzatta fel véle.

Csakugyan úgy is volt. Mily eszközökkel szerezte Scholtz eme fölényét élettársával szemben, mélységes titok maradt, csak annyi tény, hogy Flóra csunyán papucs alatt volt

és a »séta pálcika» legkisebb intésére mint egy kis kutyus futkosott óhajait teljesíteni.

Már hogy Flóra boldognak érezte-e magát avagy megbánta, hogy önállóságát Hymen rózsaláncaival cserélte fel — nem tudjuk. Nem hiszem, hogy megbánta volna. Scholtzék nagyon elégedetten néznek ki, úgy hogy végre ama gondolatra jöttünk, Flóra csendes alázatatos engedelmisségében határozottan jobban érzi magát mint nálunk mint háziasárkány.

Eredeti kifejezéseit azonban továbbra is megtartotta; így többi között egyszer így bucsuzott el tőlünk:

No most megyek, mert ha elkésem a vacsorával, Scholtz oly hosszú képet vág, mint egy huszonnégy személyre terített asztal.

És alapjában véve Scholtzknak igaza van Flóra konyhai művészetével annyira felbízta Scholtzot, hogy az kivirázott, mint egy rózsza. Ez által ugyan mindig távolodik a remény, hogy Flóra visszatér, de hát azért mégis örülünk rajta, nem kell egoistának lenni.

(Vége.)

és itt kitaró hűséggel és szorgalommal vezette a legutolsó napig pedagógiai feladatait. Ezen indítványt hajlandó lett volna a presbiteri közgyűlés is elfogadni, melyen e tárgyban Némethy Lajos lelkész tartott fölvilágosító beszéget, ki szintén a mellett volt, hogy pályázat nélkül töltsék be a kérdéses tanítói állásokat; de Szikszai Szabó László föl szólalása után, ki bár Szentjóbby ur képességét teljesen elismerte, ajánlotta, hogy a rendes szokástól ne térjenek el, — a gyűlés e határozta, hogy pályázatot hirdet, még pedig a csapókerít két tanítói és Miklós-utcai egy tanítónői állás betöltésére, melyekre bővebb tájékoztatás lapunk ezutáni számai valamelyikében találhatnak az érdeklődők.

* **Ferenczy Gyula**, volt krassói ev. ref. lelkész, kitűnő író és lapunknak is jeles munkatársa, ki Geresi Kálmán tanker. kir. főigazgatóvá történt kinevezetése következtében megüresedett történelmi szakrendes tanárává választott, okt. 1-én fogja elfoglalni akadémiai tanszékét.

* **Jámbor óhajlás**, »A megfélebbezett szervezés« cím alatt a »D. R. U.« a következőket írja: »Debreczen város új szervezeti szabályrendeletét, a mely ellen felebbezést nyújtottak be, tegnap terjesztette fel a tanács a felebbezéssel és a reá vonatkozó összes iratokkal együtt a belügyminiszterhez jóváhagyás végett. Kívánatos, hogy a közgyűlési határozat sürgős megerősítést nyerjen, hogy a szeptemberi tisztségviselés már az új szervezés alapján legyen megjelölhető. — Laptársunknak nem mulaszthatjuk el figyelmébe ajánlani a jól ismert sorokat: »Ábrándozás az élet megrontója, — Mely kancsalul festett egékre néz.«

* **Török Péter** Hajdu-Böszörményből megválasztott tanár, ki Kovács János helyen a természetrajzot és földrajzot fogja tanítani a főgymnasiumban — leveleiben, melyet a presb. gyűlésen tegnap olvastak föl — kijelenti, hogy a meghívást elfogadja.

* **Az adópréc Hajdúvármegyében.** Hajdúvármegye adófizető közönsége a megszábot pontossággal fizette be az elmúlt július hónapban is az adóját, amelyről tanuskodik Szunyogh Sándor királyi tanácsos, pénzügyigazgatónak a vármegyei közigazgatási bizottság keddi ülése elé terjesztett jelentése. — A jelentés szerint az elmúlt hónap állami egyenes adóban 19198 forint 62 krajczár folyt be, határvámjüvedékben 116 frt; bélyegjüvedékben a város által eszközölt fogyasztást is beleértve 30852 frt és 16 krajczár; jogilletékben 5826 frt 93 kr.; díjjüvedékben a város által eszközölt fogyasztást is beleértve 101,867 frt 70 kr, határvám jüvedékben az egész vámkörzet területén 3749 frt 71 kr. és végül fogyasztási és italdobban 22324 frt 67½ kr. fizetett be.

* **Kinevezés.** Mint a hivatalos lap tegnapi száma közli, a m. kir. pénzügyminiszter Veres Zoltán debreczeni m. kir. dohányjüvedéki gyakornok-jelöltet valóságos dohányjüvedéki gyakornokká nevezte ki.

* **Kinai panama.** A győztes japániai által levett kinai hadvezérek közül nem azok jártak rosszabbul, a kik a csatateren halva maradtak. A mennyei birodalom mindenható ura csatát veszített tábornokait irgalmatlanul karóba huzatja. De a kínaiak is jól tudták azt, hogy nincsen szabály kivétel nélkül s még a kínai császárt is meglehet békíteni. Csak a módját kell eltálatni. A tschihli-i kerület főparancsnoka Jeh Nschid-Tschav tudvalóleg Pingyaugnál csatát vezetett s maga volt az első, a ki meghátrált. Hasonlóképen Kung-Tschav-Yii. a londoni kínai követ testvére, Port-Arthurnál már az első lövések halátára megfutott. A két főmandarint a kínai

császár Pekingbe vitette s azonnal elzáratta. Tudták, hogy a kisebb büntetés, a mit kaphatnak: a halál. De ők ezt a legkisebbet is nagynak tartották s gondolkodni kezdtek, miképen szabadulhatnak ki kellemetlen helyzetükből. Jeh-Tschih-Tschav és Kung-Tschav-Yii urak praktikus emberek s tudták azt, hogy ha valaki pénzsűkében van, még ha kínai császár is az a valaki, megőrül a sok pénznek. Az öröm pedig enyhíti a haragot. Ezért hát alázatos felterjesztést intéztek a kincstári kamarához, a melyben elmondták hogy ők mandarin korukban éveken át több millió erejéig megcsalták az államot, leginkább drága kövekkel s azokat a háboru előtt titokban elásták. Ha azonban emberséges életüknek a mennyei birodalom legfelső ura megkegyelmezne, a kincseket visszaadná a császárnak, magánvagyonukat pedig, ezt már a folyamodványhoz mellékelten irták, a császári palotában székülő főmandarinok között osztanák ki. Hónapokig volt a két inkább okos, mint vitéz, tábornok a fogházban kétség és remény közt, míg aztán végre a múlt hónapban megjött a császári kegyelem. A fogházból az udvarias börtönőrök még el is kísérték a két foglyot egész az eláított kincsekig.

* **Dr. Peczkó Ernő**, a debreczeni ev. ref. főgymnasiumában a latin nyelv és történelem megválasztott tanára tanszékét szept. 10-én foglalja el.

* **Öngyilkos gróf.** Az öngyilkossá lett ögróf Csáky-Pallavicini Artur huszárhadnagy halálának oka élénk közbeszéd tárgyát képezi két nap óta a fővárosban. Barrison Etel orfeumi énekesnő iránti szerelmét, amelyet az öngyilkos leveleiben is emlit, sokan nem hiszik el végzetes tettenek okául. Így tegnap lábrakapott az a hír is a fővárosban, hogy az öngyilkos huszárhadnagy csak ürügyül használta fel Barison Etellel való ismeretét arra, hogy egy ellene indított becsületügyi eljárás következményei elől a halálba menekülhessen. Beszélkészek uyaos, hogy Csáky-Pallavicini ögrófnak két hónappal ezelőtt affairje keletkezett egyik tisztársával, Szentkirályi Pál 16. kuszárezredbeli hadnagygyal. A két tiszt kardra verekedett meg egymással. A párbaj alkalmával, midőn a segéd-ek Halt-ot vezényelték, Csáky-Pallavicini ögróf ezt nem vette tekintetbe s a védtelen állásban lévő ellenfelével szemben meg ezután is használta fegyverét s ennek jobb karján az ereket ketté vágta. A segéd-ek feljelentése folytán ezért — állítólag — a becsületügyi eljárást megindították az ögróf ellen, a ki erre az eljárás esetleg bekövetkezhető kellemetlen következményei elől menekült a halálba. Ezzel a híreszteléssel szemben illetékes helyen nyert információk alapján kijelentik, hogy az öngyilkossá lett huszárhadnagy két hónappal ezelőtt csakugyan megverekedett Szentkirályi Pál huszárhadnagy tisztársával, de a párbaj mindvégig a legkorrektebb módon folyt le s így Csáky-Pallavicini ögróf ellen a segéd-ek nem tettek semmiféle feljelentést sem, a mi a becsületügyi eljárás folyamatba tetelét vontá volna maga után. A párbaj Szent királyi megebeszülésével végződött, aki a post mellébe gyógyítását végezt nyomban szabadságra ment. — Sebéből felépüve, már be is vonult szolgálatra s jelenleg századával vidéken gyakorlaton van. Tegnap délután 4 órakor temették a boldogtalan fiatal hadagyot. Burghardt-Béla váry Pál hadnagy vezénylése alatt egy fél század gyalogos és Sándor hadnagy vezérese alatt fél század huszár fogalt helyet a halottas kamara előtt. A temeésre megjelent báró Kotz tábornok, számos törzs- és főtiszt. Édes anyja is jelen volt, a ki a beszélgetés után rögtön kocsira ült, kihajtatott a temetőbe és ott várta be fia koporsóját.

* **Lemondott főisk. ügyész.** Mint értesülünk Tóth Antal, ki a collegiumok több évén át volt ügyésze, — a tegnapi napon beadta lemondását.

* **Nem jön a német császár.** Vilmos német császár, mint Berlinből jelentik, az idén még sem jön el Magyarországra. Ennek oka az, hogy a bélyei kastély, melyet Frigyes kir.

herceg lakóhelyül ajánlott fel, az idő rövidsége miatt kellőképen nem volt berendezhető s a vadállomány sem eléggé gazdag ez idén. A kir. herceg leveiben értesítette erről a német császárt, a ki viszont igen barátságos hangu levélben köszönte meg a kir. herceg figyelmét, s megírta, hogy mostanában ugy sincs nagyon vadászó kedvében, a jövő évben azonban bizonyosan igénybe veszi Frigyes kir. herceg vendégszeretétét.

Távirat.

A krétai felkelés.

Budapest, aug. 13. (A »Debr.« ered. táv.) Athénből távirjak: A porta a krétai ak követelését viszszautasította és csak a haleppi szerződést akarja fentartani és általános amnesztiát adni.

A mozulmánok ujabban ismét négy helységet gyújtottak fel, mely alkalmal több ember életét vesztette. — A foradalmi nemzetgyűlés levelet intézett a kaneai nemzetgyűlés tagjaihoz, a melyben késznek nyilatkozik bevárni a hatalmak Kréta érdekében teendő lépéseinek — eredményeit.

A ki kettőt szeret...

A jóból is megárt a sok, hát még a szerelemből. De az ember sohasem ismerheti ki teljesen a női szívet!

Sokan azt hiszik, hogy a női szív megelégszik egynek a szerelmével, — de csalódnak, mert a következő történet — melynek színhelye Nagyvárad volt — az ellenkezőt bizonyítja.

A történet hőse egyike azon bonneknek, a kik ábrándos kék szemekkel egy csomó gyermekkel körülveve, naponta látathók a korzón, Népkertben, — Szachenyi-utcán...

Egy ilyen bonne-al történt meg az eset, hogy szíve szerelemre gyuladt egy férfi iránt, a ki természetesen nemcsak fekete bajuszával és barna szemével hódította meg a német leány szívet, hanem örmesteri uniformisával is. — Az örmesteri uniformis a galléron lévő aranysárga sávval nagyon hódító!

Hej! de nagyon bajos a bonne szerelme! Mennyi veszélynek van kitéve a szerelmes bonne!

Ha például a sétányban Mars szerelmes fia végre találkozik szíve választottjával és néhány suttogó szót vált vele, akkor bizonyos, hogy a szemfüles kis Béla vagy Ilonka otthon rögtön előáll:

— A tisztasszonyyal beszélt egy tatona bácsi!

A szerelmes örmester nem nyugodott, a mig végre elérkezett a pillanat, a midőn tanuk nélküli keblére szoríthatja a szeretett bonnet, a kire F., helyben lakó jómódu polgár bizta gyermekeit.

A szerelmesek ideje az éj. A mint az est beállott, már ott várakozott epedve az örmester. Végre kinyilt az ablak és egy női hang suttogva mondá:

— Most már jöhet!

Az örmester dobogó szívvél, óvatosan felszaladt s csakhamar ott feküdt karjai között a szeretett bonne. Ajkaik forró csókban összeforrtak és szerelmi mámor fogta el az örmestert, ki elfelejtett mindent, kaszárnját lényegot, rapportot — — —

A pajkos Amor pedig álmodt küldött szemére. Az örmester álmodt folytatta a valót, azt álmodta, hogy ő az ezredes és a szeretett bonne az ezredesné.

ges virágpiacra, hogy tanulmányozza a kofa népséget. A virágpiacson, ahol különösen előszeretettel időzött, feltűnt neki egy asszony akinek remek ibolyái voltak.

De mit tehetett a szegény benne, mikor szive és szerelme olyan nagy volt, hogy sok volt egynek, tehát felosztotta az őrmester és egy ügyvédjelölt között.

Mások szívét e kettős szerelem megölte volna.

Sok leány talán örökös habozásban élne, örökös küzdelmet folytatna szívében, melyiket szeresse, melyik szebb, melyik jobb? . . .

Ilyen viszonyok között bizonyára az őrmester győzne, mert egy katona csak legyűr egy cibillt.

A mi hő-nőnk azonban megosztotta szerelmét mindkettő között. A kettős szerelem nem okozott bánatot neki s talán most is szerelné őket, ha a sors nem avatkozik bele szerelmébe.

A midőn a szerelmes őrmester boldog álomba merült, egyszerre csak halk kopogás hallatszott az ablakon.

A szerelmes ügyvédjelölt volt az, ki nagyokat sohajtva, várta a szeretett leányzó megjelenését.

A benne szívében ekkor támadt fel először a kétség és habozás, kit szeressen jobban? . . .

Minden percz drága volt. Ha az őrmester véletlenül e pillanatban fölébred, úgy elveszett minden és véres harcz keletkezik — ő érte.

A benne lelkében egy merész elhatározás érelődött meg. Lábujjhegyen kiszökött a szobából és az ügyvédjelölt karjaiba rohan, a kivel azután boldogan eltöltötte az időt.

Az őrmester is nemsokára felébredt. — Sovárogva kereste kedvesét, de megdöbbenve vette észre, hogy nincsen sehol.

Fájó szívvel körülnézett, végre bezárta a kicsiny szobát és nagyobb biztonság okáért elvitte a kulcsokat a rendőrséghez.

Gyámolitsuk a vakokat!

— Felhívás adakozásra —

— (Folytatás és vége.) —

Ti hatalmas és gazdag nagyok! kik hirtelen rebogtok végig ama sima, görönytelen utakon, melyeken a szegény vak vezető nélkül eltévedne; ti közönséges jómódnak örvendő polgártársak! kiknek szorgalmas kezemunkáját bőséggel jutalmazza meg a jó Isten; ti ép kéz-lábbal fáradozó napszamosok, kik oly jó étvágygyal kövitek el megérdemelt táplálékokat s oly jóízű álommal üdititek fel munkában elfáradt tagjaitokat! te honom aranyifjusága! kihez a haza joggal annyi szép reményt fűz, s ki oly vidám gondatlansággal töltöd napjaidat; ti mindnyájan! kik látjátok az épen ragyogó napot s pyönörrel teltek el ama természeti csoda-remek szemlélésében, melyeket a mindenség Alkotójának mindenható »Legyen« szava a semmiből létrehozott, gondolkodatok-e már a felett, hogy ti is megvakulhattok, avagy hogy nektek is vak gyermekeitek lehetnek?

És gondolkodtatok-e már a felett, hogyan lehetne és kellene ama súlyos csapásokat enyhíteni, ama nélkülözéseket pótolni, melyeknek eme szájalomra méltó embertársaitok saját hibájukon kívül ki vannak téve?

A művelt külföldön a máskülönbén éledt revaló vak a társadalomtól felkaroltatva na neki megfelelő foglalkozási körben (az iianemely ágaiban és a zenében) czélszerű r tézkeések megtétele által és kellő gondokadás mellett oly keresetképesse neveltetik, hogy nemcsak mindennapi kenyerét szerzi be önszorgalmával, hanem még sokan tőkét takarítanak meg maguknak keresetükből.

Nálunk még intézetünk növendékei sem részesülhetnek az eddigi 8 évi tanfolyam rövid ideje alatt mindabban, a mennyi szükséges volna ahhoz, hogy innen kilépve mindennapi kenyerüket saját erejükből és ügyességükkel megszereshessék. Mivel a vak a látóval szemben magára hagyatva versenyezni nem képes.

Pedig épen nem hiányzik náluk sem a képesség, sem a jóakarát. Nem részletezhetem

itt azt a hámulatba ejtő türelmet, azt a lakadást nem ismerő szorgalmat, melylyel a vak látó embertársaival versenyezni keli, velük lelke nemes rágónál fogva egyenrangvá lenni szeretetüket és becsülésüket megérdemelni iparkodik.

Most a kiállítás alkalmával, midőn vak növendékeinket kell kötni, kosarat fonni, művirágot csinálni, írni, olvasni látja a nagy közönség, avagy a földrajz. számolás és kóta sajtáságos tanítását mutatjuk be neki; önkénytelenül is a zsebe felé nyul csaknem mindenki, még pedig sokan könyezve nyulnak ama zseb felé, mely a valódi szükséggel szemben mindenkor megnyílik, ugyannyira, hogy az emberbaráti intézetek pavillonjának öre szükségét látta annak, hogy intézetünk tgzagatóságától a befolyó adományok számára perzselt kérjen, melybe naponta 5—6 frt foly be az érdemes ügy oltárára minden pressió nélkül letett áldozatfíllérekből.

Most, midőn a tanítók II. egyetemes or. kongresszusán az emberbaráti szakosztály belátta, hogy a vakon csak akkor segíthetünk igazán, ha egész élete sorsát a kezünkbe vesszük s ennek következtében teljes ülésén előlének fogadva a következő javaslatok: a) hogy országos társadalmi mozgalom indítandó a végből, miszerint a honi vak gyermekek tankötelezettsége mielőbb törvényhozásilag kimondassék, b) hogy az intézetünkből kilépett vak iparosok számára foglalkoztató műhelyeket kell berendeznünk, a kilépő zenészek számára pedig továbbképző iskolákra lesz szükség; végül c) honi az intézettől függetlenül működő vakok zenekarainak látó zenekarvezetőket kell adnunk: elérkezettnek látszik az idő, miszerint a vakok elhanyagolt oktatás-és nevelésügyének méltóképen való felkaroltására emez esdő szózatunk felhangoztatásával megtegyük az első és legszükségesebb lépést, annyival is inkább, minthogy törekvésünk nem egy oldalról a buzdító jó akaratnak kiváló jeleivel találkozott, mi több, a jótékonyásra mindig hajlandó nagy közönség uyilvan kitetszőleg örvend, hogy lelke nemes ösztönét emez irányban is kielégítheti.

Addigra is tehát, míg a fenti javaslatokban foglalt nagy horderejű reformok keresztülvitelére egy »Vakokat képző és gyámolító orsz. egyesület« létesítésével lehet majd a zükséges intézkedések megtéenni, (hogy a feltárt helyzetet mielőbb változtathassunk és szegény vakjaink jövőjének biztosítására minden lehetőséget elkövessünk s magát az ügyet is ismertessük) azt a kérelmet intézzük Mélyen Tiszteit Cimedhez, kegyeskedjék az elhagyott honi vakokat kegyes pártfogására méltatni, ügyünknek hathatós befolyásait pártfeleket szerezni, a tiszteletteljesen ide csatolt iven könyöradományokat gyűjteni. (Ezt főleg oly áldásosan működő jótékony ngyegyletek, a végrendeleteket fogalmazó és végrehajtó ügyvéd és jegyző urak, végül a különféle bíróságok kivetésére jogosult hatóságok figyelmének felkeltése és jóakarátának megnyerése által lehetne sikeressé tenni.) És kegyeskedjék emez adományokat, melyek hármii csekélyek lehetnek és a belügyminiszter 85872/188. számú rendelete alapján porto mentesek, postautalványon a vaknak budapesti országos intézete igazgatójának beköldeni, mint ki emez adományokat hivatalánál fogva czélszerűen és igazságosan felhasználni, róluk úgy az illetékes hatóággal, mint az adakozó közönséggel szemben elszámolai köteles.

Kelt Budapesten, 1896 július hóban.

A Mélyen Tiszteit Cimnek alázasos szolgálai, mint a vakok budapesti országos intézete tantsületének tagjai:

Pivár Ignác s. k. kegyesrendi áldozópap, igazgató.

Fodor Janka s. k. Hauser Jakab s. k., Horváth Attila s. k., Horváth Attiláné s. k., Kossovits József s. k., Megyeri Kármly s. k. Pischinger Nándor s. k., Séra Lajos s. k. Szidanits Ferenc s. k. Török Sándor s. k. Vuicskits János s. k.

Különfélék.

A legújabb filozofia. Az élet legmélyebb irónianak egyike, mondja a pénzzavarban szenvedő filozófus, hogy épp azok, a kiknek pénzük bőségben van, mindenütt a legnagyobb hitelt is élvezik; a kinek hitelre szüksége van, az nem juthat hozzá.

Ugy már lehet. Zengő Gyula e levélben a kezemet kéri, beszélje Margit kisasszony a bátyjának. De én kételkedem, hogy igazán szeret-e; hiszen mindössze egy hét óta ismer.

— Vagy úgy! No, ugy már lehet?

A megokolás. Miért gondolja, hogy X. barátunk csak a pénzért vette el a feleségét?

— L á t t a m az asszonyt!

A kis zenebarát. Számtani órája van Misikének.

— Mondd csak, Misike, — kérdezi a tanító, ha tizből elveszel hármat, mennyi marad?

Misi hallgat.

— Nos, hány ujjad van a két kezeden összesen?

— Tiz!

— Helyes! És ha három hiányzik belőle mi van akkor?

— N i n c s z o n g o r a ó r á m ! felel Misi nagy örömmel.

Az egyetlen vigasz. A fiatal özvegyet meglátogatta barátnéja.

— Nos, még mindig vigasztalan? . . . Még mindig siratja drága halottját?

— Oh, igen. Néha mégis van egy kis vigasztalásom. Legalább tudom, hogy hol tölti az éjszakáit.

Gyermekimádság. Oh add én édes istenkém, hogy a Pistika rossz legyen és a mama elkeresse azt asztaltól és én kapjam az ő csokoladéját is.

Ritka szerencse. Kihallgatják a tanut, a ki véres verekedésnél volt jelen és véletlenül maga is megsebesült.

— Önt is megszurták? kérdi a bíró.

— Igen is, volt szerencsém, — felelt a tanu.

»Wheeling round the world.« Három angol fiatal ember bicziklin utazza körül a világot s nemrég érték bicziklijükkel együtt Bécsbe. Itt aztán elpanaszkodtak egy újságírónak, hogy nagyon kevés sikrágot találtak, többnyire hegységeken kellett átmenniök. Az újságíró megvizsgáltta őket:

— Ha Magyarországra érnek, nagyon sik lesz a vidék.

Az egyik bicziklista erre csekvősen mondta, hogy ő tulajdonképpen magyar ember, — még pedig olyanformán, hogy egyik őse Magyarországból vándorolt Skóciába csekély hétszáz év előtt. Mr. Fraser, az ősmagyar angol neve, aki nem győzött panaszkodni a bécsi utak felett.

— Rosszabbak, mint Konstantinápolyban; volt szakértő bírálata s különösen a Bécs szomszédságába vezető utvonalakait tartja teljesen alkalmatlanoknak a biczikli-sport fel- lendítése számára.

Mr. Fraser egyébirát utjáról a legtöbb angol világ lapnak tudósításokat küld, mert állítása szerint Angliában rajonganak a biczikli-sport iránt. Ő a legnagyobb egyesületnek a »Cyclist touring Club«-nak tagja, még pedig a listában épen 25.253-ik tag s még utánna is következik néhány ezer bicziklista. A három, a földkörül bicziklizó angol a gépek fehér kerekeit befestették feketeire, nehogy esetleg Oáhországban ezüstnek tartásák azokat s aztán nagyon megkivánják. A három angol fiatal embernek ajánlólevelé van Salisbury lordtól. Hélfőn reggelig Bécsben maradnak s ekkor indulnak Budapestre.

Ibolyafaló. Nem Meser szinpadi hősről van szó, hanem egy eleven emberről, akit Zola figyelt meg a saját szemével látta, hogy eszi az — ibolyát. Mikor ugyanis Zola egyik utóbbi regényét írta, gyakran kijárt a zöldsé-

Ott mindennap látott egy férfit, aki teljesen el volt ragadtatva a virágoktól. Mindannyiszor nagyobb mennyiségű virágot vett, ami Zolának igen tetszett s felkeltette érdeklődését a poétikus hajlamu férfiú iránt. Egyszer utána ment a virágkedvelőnek, aki betért egy házba. Zola sokáig várt, míg az idegen ismét kijött, aztán tovább is kísértte. A virág kedvelő hetért valami vendéglőbe; Zola utána és leült vele szembe. Az idealista kabátja alól kivett egy csomagot, melylyel édes ibolya illat áradt szerte aztán tányérba tette a virágokat, leöntötte olajjal és eczettel és elköltötte a megrendelt ürüpecsenyéhez. Zolát ez szörnyen boszantotta s egy novellában fakadt ki az elibolyafaló ellen, a kinek nevét, állását és lakását pontosan megnevezte. Barbárságnak bélyegezte ezt az eljárást, mert ha az ibolya növény bár — ugymond — mégis nekünk több: jelképe a szerénységnek, annak költői szinboluma. Ez az európai általános felfogás. Más azonban az Oczeántali nézet. A »New-yorker Journal« ugyanis a minap ily című kirrel kedveskedett olvasóinak: »Virágok, mint eledel.« A hir így kezdődött: »Végy friss tearózsákat, szedd le szirmait tedd forró vízbe, tégy hozzá egy kanálnyi sót és egy órahosszat hagyd ázni! Akkor szürd le, végy hozzá vajot, sót és borsot és hozd forrón az asztalra; nagyon kedves illatot áraszt. Hidegen si élvezhető, ha tejfelt és tojássárgáját öntesz rá. Így az elképzelhető legfinomabb saláta... Ez mind szép, de mégis igaz van Zolának, hogy bizonyos barbárság nyilatkozik a virágok evésében.

A fiu fegyvert ragadva kiáltá. A sajtó hibák sok kedves dolgot ideztek már elő, de anél, a mit Guttenberg ur saját külön ördöge a »Szentesi Lap«-ban elkövetett, egyhamar őszibb humorral elképzelni nem lehet. A nevezett lap elbeszéli egy 14 éves szöktető don Juannak érdekes történetét, mikor a kaland már tragédiává kezd kinőni; — a következőket olvassa az ember ég felé igyekvő hajszálakkal:

»A mikor pedig ráakadtak a fiatalokra, a leány kijelentete, hogy ő nagyon is jól érzi magát a Stefan gyereknél. — A papa meg a mama nem érték be ezzel és erőszakhoz akartak nyulni. Ekkor viszont a fiuban forrott fel a vér és fegyvert ragadva, kiabálta:

Henneberg selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik, fekete, fehér és színes...

Ezután már csak azt jegyezzük meg, — hogy a különös pathetikumu drámahős nem ügynöke a gyárnak, sőt irni sem tud, lévén az ő szerény neve: Subu Stefan. — anya nyelve oláh, különös ismertető jele, hogy drámai kijelentés kkel él.

Közgazdaság.

Debreczeni piaci árak.

A folyó hó aug. 5—12-iki debreczeni vásáron a következő árakat jegyezte a vásárfelügyelőség. Gabnaárak. Buza 5.80 5.70 5.60 Kétszeres 4.50 4.85 4.40 Rozs 5.60 5.55 5.50 Árpa 3.30 3.60 3.40 Zab 5.20 5.15 5.10 Tengeri 4.10 4.— 3.90. Burgonya 1.80. Ló felhajtott 2800, eladatott 1480. Marha felhajtott 11600 eladatott 4372. Juh és birka felh. 6500, eladatott 30898. — Sertés vásár zárva. Szalonna és háj. 100 kiló ó szalonna 46—48 frtig új szalonna 48—50, sózatlan szalonna 48. 100 kiló háj 48—50 frt. Husárak: 1 kiló marha hus 38, 40, 50, 52, 54, 56 60 s sertés hus 46 48 52, 56 kr., borjú hus 56, 60kr, juh hus 40 kr Tuzifa 4 kbm. tölglya 13 frt, bükkfa 12 frt nyárfa 7.50, felvágás 2. 0, faelszállítás 1.20 20 kr. Napszámárak. Szőlő munka: Férfi ellátással 65 kr., ellátás nélkül 70 kr. — Mezei ellátással 40, ellátás nélkül 70 kr. — Mezei munka 65—150. Szőlőmunka. Gyermekek ellátással 20 kr, a nélkül 30 kr, mezei munka: gyermekek ellátással 50 a nélkül 55 kr.

Budapesti gabonatözsde

aug. 13.

A készárúzet hivatalos árjegyzései a következők:

B u n a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	75	—	76	—
» »	77	6.60 6.10	78	6.65— 6.70
» »	79	6.75 6.80	80	6.80— 6.90
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
» »	77	6.65 6.60	78	6.70— 6.85
» »	79	6.80 6.90	80	6.85— 6.90
Pestvidéki ó	75	—	76	—
» »	77	6.60 6.70	78	6.60— 6.65
» »	79	6.75 6.85	80	6.80— 6.90
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
» »	77	6.60 6.70	78	6.75— 6.80
» »	79	6.85— 6.85	80	6.80— 5.90
Bácskai ó	75	—	76	—
» »	77	6.70— 6.70	78	6.75— 6.85
» »	79	6.85— 6.95	80	6.9— 7.—
Észak magy	75	—	76	—
» »	77	—	78	—
» »	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram.
Rozs elsőrendű új	70—72	5.50 5.55
» másodrendű »	—	5.40 5.45
Árpa takarmánynak »	60—62	3.70 4.—
» égetni való —	62—64	4.75 5.50
» serfőzdei —	64—66	3.30 6.50
Zab — — — új	39—41	3.25 5.65
Tengeri bánsági — új	—	3.25 3.60
» más nemű —	—	3.— 3.55
Repeze bánsági	—	0.55 0.—
		9.70 10.25

Kőbányai sertés-piacz.

aug. 13.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 kilon felüli sulyban 45 krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogram sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 kilon felüli sulyban) 47-48 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg.— sulyban 48—49 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban 46—47 krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli sulyban 45—46 kr. Közép pkint 220—180 klg. felüli sulyban 44—45 krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő sulyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 220 kil. felüli sutyban 48—49 krig. Közép pként 220—260 klg terjedő sulyban 45—49 krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő sulyban 44—45 krig.

Sertés létszám 1896 aug. 10. napján volt készletben 5597 drb. 1896. aug. hó 11-ik napján felhajtott — drb. 1896 aug. 1-ik napján elszállított 1030 db. 1896. évi augusztus hó 12-ik napjára maradt hizottser 4567 db, A hizott sertés üzletirányzata — változatlan.

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irtá: CSENGEY GUSZTÁV.

Második kötet. 138

Három kép.

(Folytatás.)

Az, ki ezt a pusztaságot termő szántóföldekké s a csárda kerületét nagyszerű díszkerteté tudta átvarázsolni, a rozszent csárdán egy szalmaszálát sem mozdított meg, úgy van az most is, ahogy volt, midőn az utolsó csapláros kivándorolt belőle. De a csárdával szemben, a kert dus lombu fáitól körülvéve, pompás kastély büszkélkedik.

A fény és kényelem szemben a sötét szegénységgel... viruló élet és roskatag mulandóság... mily ellentét!

Vajjon ki gondolta ezt ki ilyen szomoruan?...

Keressünk embert a kertben.

A rozszent csárda végén virágagyaktól körülvéve emelkedik egy pompás márványemlék, homlokzatának nagy aranyos betűit messzire ragyogtatva.

Ki fekszik ott? ... A homlokzat felirata a következő:

MALVINE

gróf Heldenburg tábornok

leánya.

† 1849.

A sirdomb felé néző oldalon:

Meghalt, mert nagyon szeretett.

Ki az ott, ki a márványemlék lépcsőzetén összeroskadva csendes bánatba merült el? Testén egyszerű vörös zsinóros honvédöltözet, fején a híres vörös sipka...

A merengő férfi nem látszik észrevenni azt a komoly, büszke járásu, galambösz férfiut, ki most a pompás kastély felől a sírhoz közeleg... Midőn a honvédet meglátja, szigoru arczán valami különös öröm villan át, majd könybe lábadnak szemei s gyorsítja lépteit... oda megy a honvédhez és gyöngéden vállára teszi kezét...

Amaz összerezzen... feltekint és feláll...

Megrázzák egymás kezét, hosszan, fájdalmasan néznek egymásra, nem szólnak, csak szemekben csillog valami...

Végre megszólal az őz férfiú:

— Oly rég vártam e pillanatra és most nem tudok beszélni... Nézzen szét... Meg van-e velem elégedve?

— Oh tábornok...

— Miért nem nevez atyjának? Egy ostoba kozák golyó nem engedte, hogy leányom élete önt fiammá tegye, de azzá tette önt halála... Nézz szét fiam, ugy-e, jó itt pi-hennie?...

— Oh atyám, köszönöm, hogy e helyet édemné változtatta át!

— Én köszönöm neked, hogy a távolból is rá tudtál mutatni a helyre, hol őt eltemetted.

— Engedje meg, hogy e márványkő másik lapjára egy pár szót vésethessek, üdvözlé- tül kedves halottamnak.

— Mi lesz az?

— E két szó: „Elérhetlen csillag.“

Gróf Heldenburg tábornok némán szorítá meg Mártonfy Kálmán kezét...

A lombok suttogtak... hullatták sárga leveleiket... A két férfi oly némán állt a hi- deg márvány-oszlop előtt...

(Vége köv.)

Ház eladás.

A Péterfia-utcza 939, számu szolid építésű, több utczai és udvari szobából álló, továbbá bor- és jégpincze, kuglizó és tágas udvarral bíró ház, mely vendéglőnek igen alkalmas, **szabad kézből eladó.**

Bővebb felvilágosítást

BAYER és BAUERNEBL serfőzdeje nyujt **KASSÁN.**

Valódi borok.

1885—1886. évi kitünő, nehéz, fehér és vörös Gyöngyös-Visonta vidéki borok megrendelhetők dr. BORHY LÁSZLÓ nagybir- lokos gyöngyösi (Hevesmegye) pinczésze- téből, 56 literen felül, ára egy hektonak 40—50 frtig, vasuthoz szállítva, hordók külön árban.

Valódság- és tisztaságért fenti tulajdonos kezekedik.

Üzleti könyvek nagy raktára.

Hoffmann és Társa

 KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

— Jegyzékek, számlák, czimkártyák, —

Levélpapírok és borítékok czégnyomattal
1000 pld. 2 frttól kezdve. Memorandumok.

Pénzintézetek, építési vállalatok, helyiérdekű vasutak teljes felszerelése.
Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos iverk, tabellák.

 Meghívók eljegyzésre, esküvőkre és táncszüzekre olcsó áron.

*Hangverseny műsorok, gyászjelentések. Menu kártyák a leg-
diszesebb kivitelben.*

Különlegességek kitűnő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

 Pinczershámlák, bor és sör czimkéek.

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

 diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények,
tudományos és szakmunkák előállítása.

 Névjegyek 50 krtól kezdve.

„A Debreczen“ kiadóhivatala.